

Klokkenluidersregeling

(Regeling inzake het omgaan met een vermoeden van een misstand in de school)

Voorlopige vaststelling directeur/bestuurder	27/11/2017	Proces/document eigenaar	E. Voorberg
MR - PMR: instemming/ advisering/ ter informatie - Oudergeleding: instemming/ advisering / ter informatie - Leerlingengeleding: instemming/ advisering/ ter informatie	07/12/2017	Versienummer	2.0
Definitieve vaststelling directeur/bestuurder	08/12/2017	Communicatie	
Ingangsdatum	01/01/2018	Website	Ja/Nee
Evaluatie	01/01/2022	'Intranet' / Filr Leidinggevenden Medewerkers	Ja/Nee Ja/Nee

Versie beheer

Versie	Actie	Datum
1.1	1 ^e concept	7 november 2017
1.2	2 ^e concept na bespreking in KD	14 november 2017
1.3	Aanpassing na bespreking in het MT	22 november 2017
1.4	Voorgenomen besluit directeur/bestuurder	27 november 2017
1.5	MR	7 december 2017
2.0	Definitieve vaststelling directeur/bestuurder	8 december 2017

Klokkenluidersregeling Esdal College

(Regeling inzake het omgaan met een vermoeden van een misstand in de school)

Inleiding

De regeling betreffende het omgaan met een vermoeden van een misstand binnen het Esdal College biedt een beschrijving van de procedure die gevolgd moet worden wanneer een (op redelijke gronden gebaseerd) vermoeden van een misstand bestaat.

De regeling brengt het uitgangspunt tot uitdrukking dat een vermoeden van een misstand in beginsel eerst *intern* aan de kaak moet worden gesteld. Het Esdal College moet (in beginsel) in de gelegenheid worden gesteld om zelf orde op zaken te stellen. Wanneer dat niet gebeurt, biedt de regeling echter de mogelijkheid om een externe melding te doen. In gevallen waarin in redelijkheid niet verwacht kan worden dat de interne procedure doorlopen wordt, kan (direct) melding worden gedaan bij een *onafhankelijke externe derde*.

De regeling biedt duidelijkheid over zorgvuldigheidseisen en biedt betrokkene bescherming tegen benadeling. De regeling brengt hiermee tot uitdrukking dat het (intern) melden van een misstand gezien wordt als een bijdrage aan het verbeteren van het functioneren van het Esdal College en dat de melding serieus zal worden onderzocht.

De onderhavige regeling is niet bedoeld voor *persoonlijke klachten* van betrokkenen en moet onderscheiden worden van de 'Klachtenregeling, de 'Integriteitscode', het 'Protocol grensoverschrijdend gedrag', het Leerlingenstatuut en het 'Internet- en sociale media protocol'.

Het Esdal College hecht groot belang aan het voeren van een deugdelijk integriteitsbeleid en als onderdeel daarvan aan een goed klokkenluidersbeleid

Artikel 1: Begripsbepalingen en Algemene Bepalingen

1.A. Begripsbepalingen

In deze regeling wordt verstaan onder:

Adviseur: een persoon die uit hoofde van zijn functie een geheimhoudingsplicht heeft en die door betrokkene in vertrouwen wordt geraadpleegd over een vermoeden van een misstand (zoals bijvoorbeeld een vertrouwenspersoon integriteit, een advocaat, een bedrijfsarts, etc.);

Betrokkene: de werknemer en degene die als leerling staat ingeschreven bij één van de locaties van het Esdal College, dan wel diens wettelijke vertegenwoordiger (o.a. ouder);

Bevoegd gezag: de directeur/bestuurder van het Esdal College;

Commissie: de Commissie melden van een misstand, ondergebracht bij Stichting Onderwijsgeschillen, zoals bedoeld in artikel 5, die alleen openstaat voor leerlingen en hun wettelijk vertegenwoordigers;

Externe derde: iedere organisatie of vertegenwoordiger van een organisatie die naar het redelijk oordeel van betrokkene in staat mag worden geacht direct of indirect de vermoede misstand te kunnen oplossen of doen oplossen, zoals bedoeld in artikel 4 lid 4;

Externe instantie: de instantie die naar het redelijk oordeel van betrokkene het meest in aanmerking komt om de externe melding van het vermoeden van een misstand te doen;

Huis: het Huis voor klokkenluiders bedoeld in artikel 3 van de Wet Huis voor klokkenluiders (Staatsblad 2016 – nr. 147 en 148), dat alleen openstaat voor werknemers;

Toezichthouder: de raad van toezicht van het Esdal College die belast is met het interne toezicht op het bevoegd gezag;

Vermoeden van een misstand: het vermoeden van betrokkene, dat binnen het Esdal College waarin hij werkt of heeft gewerkt of bij een andere organisatie indien hij door zijn werkzaamheden met die organisatie in aanraking is gekomen dan wel waarbij hij als leerling staat ingeschreven dan wel de wettelijk vertegenwoordiger van die leerling(en), sprake is van een misstand voor zover:

1. het vermoeden gebaseerd is op redelijke gronden, die voortvloeien uit de kennis die betrokkene in de organisatie heeft opgedaan of voortvloeien uit de kennis die de werknemer heeft gekregen door zijn werkzaamheden bij een andere organisatie, *en*
2. het maatschappelijk belang in het geding is bij:
 - a. de schending van een wettelijk voorschrift, waaronder een strafbaar feit,
 - b. een gevaar voor de volksgezondheid,
 - c. een gevaar voor de veiligheid van personen,
 - d. een gevaar voor de aantasting van het milieu,
 - e. een gevaar voor het goed functioneren van de organisatie als gevolg van een onbehoorlijke wijze van handelen of nalaten,
 - f. een schending van andere regels dan een wettelijk voorschrift,
 - g. een verspilling van overheidsgeld,
 - h. het bewust achterhouden, vernietigen of manipuleren van informatie over de hierboven sub a t/m g genoemde feiten;

Vertrouwenspersoon integriteit: de vertrouwenspersoon die speciaal belast is met de afhandelingen van meldingen van betrokkene en als zodanig door het bevoegd gezag is aangewezen, voor het Esdal College thans:

Mevrouw B.J. Bodenstaff
e b.j.bodenstaff@hetnet.nl
t 06 130 264 16;

Werknemer: degene de krachtens arbeidsovereenkomst naar burgerlijk recht of publiekrechtelijke aanstelling arbeid verricht of heeft verricht dan wel degene die anders dan uit dienstbetrekking arbeid verricht of heeft verricht.

1.B. Algemene bepalingen

- a. Deze regeling is van toepassing op alle betrokkenen en heeft als doel hen zonder gevaar voor hun (rechts)positie de mogelijkheid te bieden te rapporteren over een vermoeden van een misstand binnen het Esdal College.
- b. Deze regeling is niet bedoeld voor klachten van persoonlijke aard van betrokkene, ook niet voor kritiek op gemaakte beleidskeuzes of voor gewetensbezwaren.
- c. Betrokkene die een melding maakt van een vermoeden van een misstand dient niet uit persoonlijk gewin te handelen.
- d. Betrokkene die een melding maakt van een misstand waar hijzelf bewust aan heeft deelgenomen, is niet gevrijwaard van sancties.

Artikel 2: Informatie, advies en ondersteuning

1. Betrokkene kan een adviseur in vertrouwen raadplegen over een vermoeden van een misstand.
2. In overeenstemming met lid 1 kan betrokkene de vertrouwenspersoon integriteit verzoeken om informatie, advies en ondersteuning inzake het vermoeden van een misstand.
3. In overeenstemming met lid 1 kan de werknemer een beroep doen op de adviestaak van het Huis, bijvoorbeeld een verzoek om informatie, advies en ondersteuning inzake het vermoeden van een misstand.

Artikel 3: Interne melding

1. Tenzij sprake is van een uitzonderingsgrond als bedoeld in artikel 4 lid 2, meldt betrokkene een vermoeden van een misstand intern:
 - a. bij het bevoegd gezag of,
 - b. indien het vermoeden van een misstand het bevoegd gezag regardeert, bij de toezichthouder.
 - c. bij een vertrouwenspersoon integriteit.Melding aan de vertrouwenspersoon integriteit kan ook plaatsvinden naast een melding aan het bevoegd gezag of de toezichthouder.
2. Indien betrokkene het vermoeden van een misstand alleen bij de vertrouwenspersoon integriteit heeft gemeld, brengt deze - met uitdrukkelijke instemming van betrokkene - het bevoegd gezag of de toezichthouder op de hoogte met vermelding van de datum waarop de melding ontvangen is, zij het op een met betrokkene overeengekomen wijze en tijdstip. Tevens bepalen de vertrouwenspersoon integriteit en betrokkene of de identiteit van betrokkene geheim zal blijven.
3. Het bevoegd gezag of de toezichthouder legt de melding met de datum waarop deze ontvangen is schriftelijk vast en laat die vastlegging voor akkoord tekenen door betrokkene (dan wel de vertrouwenspersoon integriteit), die daarvan een gewaarmerkt afschrift ontvangt.
4. Betrokkene die het vermoeden van een misstand meldt en degene(n) aan wie het vermoeden van de misstand is gemeld, behandelen de melding vertrouwelijk. Zonder toestemming van het bevoegd gezag of de toezichthouder wordt geen informatie verschaft aan derden binnen of buiten het Esdal College. Bij het verschaffen van informatie zal de identiteit van betrokkene niet worden genoemd en zal de informatie zo worden verstrekt dat de anonimiteit van betrokkene zo veel mogelijk gewaarborgd blijft.
5. Het bevoegd gezag of de toezichthouder bevestigt uiterlijk binnen tien werkdagen de ontvangst van de melding aan de vertrouwenspersoon integriteit en of de betrokkene.

6. Het bevoegd gezag stelt, zo spoedig als redelijkerwijze mogelijk is, een onderzoek in naar het gemelde vermoeden van een misstand, tenzij:
 - a. het vermoeden niet gebaseerd is op redelijke gronden, of
 - b. op voorhand duidelijk is dat het gemelde geen betrekking heeft op een vermoeden van een misstand als bedoeld in deze regeling.
7. Indien het bevoegd gezag besluit geen onderzoek in te stellen, informeert hij betrokkene daar binnen twee weken na de interne melding schriftelijk over. Dit besluit wordt met redenen omkleed.
8. Indien het bevoegd gezag de melding ontvankelijk heeft verklaard, informeert het bevoegd gezag betrokkene binnen acht weken na de melding schriftelijk over het inhoudelijk standpunt met betrekking tot het gemelde vermoeden van een misstand. Daarbij wordt tevens aangegeven tot welke stappen de melding heeft geleid dan wel zal leiden.
9. Indien duidelijk wordt dat het standpunt niet binnen de in lid 8 gestelde termijn kan worden gegeven, informeert het bevoegd gezag betrokkene daar schriftelijk over. Daarbij wordt aangegeven binnen welke termijn betrokkene het standpunt tegemoet kan zien. Indien de totale termijn daardoor meer dan twaalf weken bedraagt, wordt daarbij tevens aangegeven waarom een langere termijn noodzakelijk is.

Artikel 4: Externe melding

1. Na het doen van een interne melding bij het bevoegd gezag of toezichthouder van het vermoeden van een misstand, kan betrokkene een externe melding doen indien:
 - a. betrokkene het niet eens is met het besluit dan wel het standpunt van het bevoegd gezag als bedoeld in artikel 3 lid 7 respectievelijk 8 en van oordeel is dat het vermoeden ten onrechte terzijde is gelegd;
 - b. betrokkene geen standpunt heeft ontvangen binnen de termijn als bedoeld in artikel 3 lid 8 c.q. lid 9.
2. Betrokkene kan direct een externe melding doen van een vermoeden van een misstand indien het eerst doen van een interne melding bij het bevoegd gezag in redelijkheid niet van hem kan worden gevergd.
Dat is in ieder geval aan de orde indien dit uit enig wettelijk voorschrift voortvloeit of sprake is van:
 - a. acuut gevaar, waarbij een zwaarwegend en spoedeisend maatschappelijk belang onmiddellijke externe melding noodzakelijk maakt;
 - b. een redelijk vermoeden dat zowel het bevoegd gezag als de toezichthouder bij de vermoede misstand betrokken zijn;
 - c. een situatie waarin betrokkene in redelijkheid kan vrezen voor tegenmaatregelen als gevolg van een interne melding;
 - d. een duidelijk aanwijsbare dreiging van verduistering of vernietiging van bewijsmateriaal;
 - e. een eerdere melding overeenkomstig de procedure van dezelfde misstand, die de misstand niet heeft weggenomen;
 - f. een (wettelijke) plicht tot directe externe melding.

3. Betrokkene kan de externe melding doen bij een externe instantie die daarvoor naar het redelijk oordeel van betrokkene het meest in aanmerking komt. Onder externe instantie wordt in ieder geval verstaan:
 - a. een instantie die is belast met de opsporing van strafbare feiten;
 - b. een instantie die is belast met het toezicht op de naleving van het bepaalde bij of krachtens enig wettelijk voorschrift;
 - c. een andere daartoe bevoegde instantie waar het vermoeden van een misstand kan worden gemeld door een werknemer, waaronder de afdeling onderzoek van het Huis;
 - d. een andere daartoe bevoegde instantie waar het vermoeden van een misstand kan worden gemeld door een ouder en of leerling, namelijk de Commissie melden van een misstand zoals bedoeld in artikel 5.
4. Indien naar het redelijk oordeel van betrokkene het maatschappelijk belang zwaarder weegt dan het belang van de instelling bij geheimhouding, kan betrokkene de externe melding ook doen bij een externe derde die naar zijn redelijk oordeel in staat mag worden geacht direct of indirect de vermoede misstand te kunnen opheffen of doen opheffen.
5. Zowel in het geval van melding bij een externe instantie als melding bij een externe derde dient betrokkene zorgvuldig te handelen en een afweging te maken tussen het maatschappelijk belang en de belangen van het Esdal College, waarbij schade voor het Esdal College zoveel als mogelijk wordt voorkomen (voor zover die schade niet noodzakelijkerwijs voortvloeit uit het optreden tegen de misstand).

Artikel 5: Commissie melden van een misstand

1. Er is een Commissie melden van een misstand. Deze commissie heeft tot taak een overeenkomstig artikel 4 lid 3 sub d voorgelegde melding te onderzoeken en daarover het bevoegd gezag te adviseren.
2. Zij verricht haar werkzaamheden met inachtneming van het bepaalde in de instellingsregeling behorend bij de 'Regeling inzake het omgaan met een vermoeden van een misstand' zoals op 8 september 2017 door de VO-raad is vastgesteld. De documenten zijn te raadplegen op de website van Stichting Onderwijsgeschillen.
3. Het secretariaat van de commissie is belegd bij Stichting Onderwijsgeschillen in Utrecht. De melding aan de commissie kan worden gericht aan: Stichting Onderwijsgeschillen, Zwarte Woud 2, 3524 SJ UTRECHT.

Artikel 6: Ontvankelijkheid

1. De commissie is alleen bevoegd om meldingen te behandelen die betrekking hebben op een organisatie, waarvan het desbetreffende bevoegd gezag de 'Regeling melden vermoeden van een misstand in de sector VO' waar deze commissie onderdeel van is, van toepassing heeft verklaard.
2. De commissie verklaart de melding van een vermoeden van een misstand niet-ontvankelijk indien naar het oordeel van de commissie:
 - a. de mogelijkheden tot het doen van een interne melding van een vermoeden van een misstand onvoldoende door betrokkene zijn onderzocht of benut;
 - b. er kennelijk geen sprake is van een misstand als bedoeld in deze regeling;
 - c. de melding is gedaan door een andere persoon dan die daartoe bevoegd is verklaard in deze regeling.
3. Indien de melding niet-ontvankelijk verklaard wordt, brengt de commissie betrokkene, en indien het bevoegd gezag van de melding op de hoogte was, ook het bevoegd gezag hiervan schriftelijk en met redenen omkleed op de hoogte.

Artikel 7: Onderzoek

1. Ten behoeve van het onderzoek betreffende een melding van een vermoeden van een misstand is de commissie bevoegd alle relevante documenten op te vragen die zij voor de vorming van haar advies nodig acht. Het bevoegd gezag is in beginsel verplicht de commissie de gevraagde informatie te verschaffen, dan wel behulpzaam te zijn bij de verwerving ervan. Indien de gevraagde informatie niet of deels door het bevoegd gezag wordt verschaft, dan wordt dit met redenen omkleed en kenbaar gemaakt aan de commissie.
2. Ten behoeve van het onderzoek betreffende een melding van een vermoeden van een misstand kan de commissie in ieder geval het bevoegd gezag horen.
3. Indien de inhoud van de door het bevoegd gezag verstrekte informatie - vanwege het vertrouwelijke karakter - uitsluitend ter kennisneming van de commissie dient te blijven, wordt dit aan de commissie medegedeeld.
4. De commissie kan ter verkrijging van de benodigde informatie deskundigen inschakelen, met inachtneming van het bepaalde in lid 5 van dit artikel.
5. Tot een maximum van EUR 5000,- (zegge: vijfduizend euro) worden de door de commissie gemaakte kosten automatisch in rekening gebracht bij het betreffende bevoegd gezag. Verwachte kosten boven de EUR 5000,- (zegge: vijfduizend euro) worden eerst ter goedkeuring voorgelegd aan het betreffende bevoegd gezag.

Artikel 8: Adviesrapport

1. Indien het gemelde vermoeden van een misstand ontvankelijk is, legt de commissie zo spoedig mogelijk, doch uiterlijk binnen acht weken na ontvangst van de melding haar bevindingen betreffende de melding van een vermoeden van een misstand vast in een adviesrapport gericht aan het bevoegd gezag of de toezichthouder. In het adviesrapport wordt een oordeel gegeven over de gegrondheid van de melding en doet de commissie aanbevelingen aan het bevoegd gezag.
2. In bijzondere gevallen kan deze termijn worden verlengd met acht tot maximaal zestien weken en informeert de commissie betrokkene, het bevoegd gezag en de toezichthouder hierover.
3. Het adviesrapport met aanbevelingen wordt - voor zover nodig voor de bescherming van betrokkene - in geanonimiseerde vorm en met inachtneming van het eventueel vertrouwelijke karakter van de aan de commissie verstrekte informatie en de ter zake geldende wettelijke bepalingen verstrekt aan betrokkene, het bevoegd gezag en de toezichthouder.

Artikel 9: Standpunt

1. Binnen vier weken na ontvangst van het adviesrapport van de commissie worden betrokkene, de commissie en eventueel de vertrouwenspersoon integriteit evenals degene(n) op wie het vermoeden van een misstand betrekking heeft, door of namens het bevoegd gezag schriftelijk op de hoogte gebracht van een inhoudelijk standpunt betreffende het gemelde vermoeden van een misstand. Daarbij wordt aangegeven tot welke stappen de melding heeft geleid dan wel zal leiden.
2. Indien het standpunt niet binnen vier weken kan worden gegeven, kan deze termijn met ten hoogste vier weken worden verlengd. Het bevoegd gezag of de toezichthouder zal hiervan schriftelijk melding doen aan betrokkene, de commissie en eventueel de vertrouwenspersoon integriteit.

Artikel 10: Rechtsbescherming

1. Betrokkene die met inachtneming van de bepalingen in deze regeling te goeder trouw en naar behoren een vermoeden van een misstand heeft gemeld, wordt op geen enkele wijze in zijn positie benadeeld als gevolg van het melden.
2. De adviseur als bedoeld in artikel 2 lid 1 of de vertrouwenspersoon integriteit als bedoeld in artikel 3, die in dienst van de instelling is, wordt op geen enkele wijze benadeeld als gevolg van het fungeren als zodanig krachtens deze regeling.

Artikel 11: Openbaarheid van de regeling

1. Het bevoegd gezag zorgt ervoor dat de regeling op een vertrouwelijke manier kan worden geraadpleegd en publiceert de regeling op de website van de schoolorganisatie.
2. Het bevoegd gezag stelt alle belanghebbenden op de hoogte van de wijze waarop invulling is gegeven aan het bepaalde in lid 1.

Artikel 12: Overige bepalingen

1. In alle gevallen waarin deze regeling niet voorziet, beslist het bevoegd gezag.
2. Deze regeling kan worden aangehaald als de 'Klokkenluidersregeling van het Esdal College'.

Toelichting op de klokkenluidersregeling

De klokkenluider staat in de belangstelling. Steeds meer raken we ervan doordrongen dat het maatschappelijk belang ermee gediend is dat *misstanden* binnen organisaties worden gemeld. Zeker indien het organisaties in het publieke domein betreft.

Daarom is in de Code Goed Onderwijsbestuur in het VO in lidmaatschapseis 1 vastgelegd dat het bestuur van een VO-instelling de klokkenluidersregeling publiceert op de website en dat de toezichthouder erop toe ziet dat ieder bestuur beschikt over een klokkenluidersregeling en dat de toezichthouder erop toeziet dat de belangen van een klokkenluider ook daadwerkelijk voldoende worden beschermd (bepaling 26 Code).

1. Klachtrecht en geschillenregeling medezeggenschap

Het onderwijs kent diverse voorzieningen waarvan belanghebbenden gebruik kunnen maken bij twijfel over de handelwijze binnen een instelling. Via het klachtrecht (geregeld in artikel 24b van de Wet op het voortgezet onderwijs) kunnen ouders, leerlingen en personeelsleden bij een klachtencommissie klagen over gedragingen of beslissingen van het bevoegd gezag of het personeel dat werkzaam is bij het schoolbestuur of juist over het uitblijven van bepaalde gedragingen of beslissingen. Hierbij gaat het vooral om kwesties waarbij *het eigen belang* in het geding is. De klachtenregeling vormt een belangrijk aspect van het door de scholen te voeren kwaliteitsbeleid. De school ontvangt op eenvoudige wijze signalen die haar kunnen ondersteunen bij het verbeteren van het onderwijs en de goede gang van zaken op de school.

De Wet medezeggenschap op scholen (WMS) biedt personeelsleden, ouders en leerlingen de mogelijkheid via de MR zaken betreffende de school aan de orde te stellen en daarover een standpunt te bepalen. Tevens is er een speciale geschillenregeling in opgenomen op grond waarvan de medezeggenschapsraden kwesties kunnen voorleggen aan een geschillencommissie of rechter.

2. Integriteitscode

Daarnaast is in de Code Goed Bestuur VO in 2015 als lidmaatschapseis opgenomen dat ieder schoolbestuur een integriteitscode publiceert. Deze integriteitscode bevat normen en richtlijnen die betrekking hebben op het gedrag van betrokkenen, omgangsvormen en de cultuur van de organisatie. In deze code worden tevens de kernwaarden van de organisatie vastgesteld als het gaat om integriteit. Daarmee onderscheidt de integriteitscode zich van de klokkenluidersregeling, die gebaseerd is op wet- en regelgeving en dus niet organisatiespecifiek is, maar wel door iedere organisatie wordt vastgesteld. De integriteitscode heeft betrekking op integriteitsschendingen, terwijl de klokkenluidersregeling een stap verder gaat en toeziet op het melden van misstanden die raken aan het maatschappelijk belang en waarvoor in de ogen van de melder intern geen of onvoldoende aandacht is.

3. Regeling betreffende het omgaan met een vermoeden van een misstand

Ondanks de voorzieningen op het terrein van het klachtrecht en medezeggenschap blijft een beperkte categorie misstanden over, waarbij niet in redelijkheid van een medewerker, leerling of ouder verwacht kan worden dat hij van bovenstaande procedures gebruik maakt. In dat geval kan een zogenaamde klokkenluidersregeling nuttig zijn.

Hoofddoel van een dergelijke regeling is:

- Het bestrijden van de restcategorie misstanden waarvoor andere regelingen niet geschikt zijn;
- Op een wijze die bijdraagt aan het verbeteren van de organisatie en voor zover mogelijk het corrigeren van de misstand;
- Met zo gering mogelijke schade voor melder en voor organisatie;
- Met zorgvuldigheidseisen voor de melder en de organisatie;
- Met rechtsbescherming tegen benadeling voor bonafide melders.

4. Voor werknemers: Huis voor Klokkenluiders

Op 1 juli 2016 is de Wet Huis voor klokkenluiders in werking getreden. Deze wet biedt een *werknemer* de mogelijkheid om zich tot een externe instantie (het Huis voor klokkenluiders is een zelfstandig bestuursorgaan) te wenden. Deze externe organisatie heeft twee organisatorisch gescheiden taken, namelijk advies en onderzoek, zij kan:

- a. *advies* geven over de te ondernemen stappen inzake het vermoeden van een misstand;
- b. beoordelen of er sprake is van een melding omtrent het vermoeden van een misstand;
- c. en op basis van een verzoekschrift *onderzoek* instellen naar:
 - 1°. het vermoeden van een misstand;
 - 2°. de wijze waarop de werkgever zich jegens de melder heeft gedragen.

Voor de volledige taakomschrijving van het Huis voor Klokkenluiders, wordt verwezen naar artikel 3a van de Wet Huis voor klokkenluiders.

5. Voor leerlingen en hun wettelijk vertegenwoordigers: Commissie melden van een misstand

De mogelijkheid om het Huis voor klokkenluiders te benaderen en in te schakelen heeft de wet beperkt tot *werknemers*. Ouders of verzorgers (wettelijk vertegenwoordigers) van leerlingen en leerlingen zelf kunnen deze weg niet bewandelen. Zij dienen zich te wenden tot de landelijke commissie voor het VO, te weten de Commissie melden van een misstand.

6. Wat is een misstand volgens de regeling?

Een klokkenluider zet veel op het spel; zijn eigen positie, die van anderen en mogelijk die van de totale organisatie. Een klokkenluider meent immers dat er sprake is van zodanig ernstige misstanden dat die niet volgens de reguliere procedures kunnen worden opgelost. Bij klokkenluiden is er zelden sprake van een winnaar, vaak zijn er alleen maar verliezers. Zoals hiervoor al is aangegeven is gebruik van de klokkenluidersregeling bedoeld als *uiterste middel* nadat eerst alle andere procedures zijn afgelopen, dan wel omdat billijke redenen zijn genegeerd. Helder moet zijn dat de klokkenluidersregeling uitsluitend dient voor *misstanden* dan wel *op redelijke gronden onderbouwde vermoedens daarvan*.

Zoals in de regeling is bepaald kan het daarbij gaan om de volgende zaken, waarbij is aangesloten bij de definitie in de Wet Huis voor klokkenluiders:

1. de schending van een wettelijk voorschrift, waaronder een (dreigend) strafbaar feit,
2. een gevaar voor de volksgezondheid,
3. een gevaar voor de veiligheid van personen,
4. een gevaar voor de aantasting van het milieu,
5. een gevaar voor het goed functioneren van de organisatie als gevolg van een onbehoorlijke wijze van handelen of nalaten,
6. een schending van andere regels dan een wettelijk voorschrift,
7. een verspilling van overheidsgeld,
8. het bewust achterhouden, vernietigen of manipuleren van informatie over de onder 1 tot en met 7 hierboven genoemde feiten.

Helder moet zijn dat de regeling niet bedoeld is voor *persoonlijke klachten* of *persoonlijk gewin*.

7. Wie behandelt de melding?

Hoe de interne en externe procedure moet worden doorlopen via bevoegd gezag, vertrouwenspersoon integriteit, Huis en commissie is opgenomen in de Klokkenuidersregeling van het Esdal College.

Nadrukkelijk is bepaald dat de vertrouwenspersoon integriteit met de klokkenluider kan afspreken dat de identiteit van de klokkenluider afgeschermd wordt ('vertrouwelijk melden'). De vertrouwenspersoon integriteit kan zich in deze beroepen op een *verschoningsrecht*. Hij kan niet gedwongen worden de identiteit van de melder te onthullen. Dit laat onverlet dat de Commissie melden van een misstand in het belang van het onderzoek, een beroep op de klokkenluider kan doen om zijn identiteit aan de commissie bekend te maken. Op deze wijze kan de commissie de klokkenluider persoonlijk ondervragen. Ook in dit geval wordt de identiteit van de klokkenluider afgeschermd.

Vertrouwelijk melden is iets anders dan anoniem melden. Bij anoniem melden blijft de identiteit van de melder volstrekt onbekend. *Anonieme meldingen* worden niet behandeld. In uitzonderlijke situaties, voornamelijk daar waar de veiligheid binnen de school in het geding is, kan een vertrouwenspersoon integriteit de melding *op eigen naam* voortzetten indien betrokkene ervan afziet door te gaan met de procedure.

Het kan hierbij uitsluitend gaan om gevallen waarin het belang van het aanpakken van de misstand groter is dan het belang van de organisatie bij vertrouwelijkheid. In die zeldzame gevallen verdient een bonafide melder ook rechtsbescherming indien hij zich rechtstreeks tot die derde partij wendt.

Over het algemeen geldt dat deze procedure er nimmer toe mag leiden dat niet direct wordt ingegrepen als een situatie daarom vraagt.